

لطائف الطوائف

فخرالدین علی صفی

(۸۶۷-۹۳۹ هجری)

مقدمه، تصحیح و تعلیقات

دکتر حسن نصیری جامی

لطائف الطوائف

فخر الدین علی صفی

(۸۶۷-۹۳۹ هجری)

مقدمه، تصحیح و تعلیقات

دکتر حسن نصیری جامی

انتشارات مولی

سرشناسه: فخرالدین صفی، علی بن حسین، ۸۶۸ - ۹۳۹ ق.
عنوان و نام پدیدآور: لطایف الطوائف/فخرالدین علی صفی؛ مقدمه، تصحیح و تعلیقات
حسن نصیری جامی.

مشخصات نشر: تهران: مولی، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۴۱۶ ص.

شابک: 978-600-339-017-1

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: طنز فارسی -- قرن ۱۰ ق.

موضوع: شوخی‌ها و بذله‌گویی‌های فارسی -- قرن ۱۰ ق.

شناسه افزوده: نصیری جامی، حسن، ۱۳۴۵ - مصحح، مقدمه‌نویس

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳: ۶۶/۴۶ PIR۶۰۴۶

رده بندی دیویی: ۸۵۷/۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۵۱۴۱۰

انتشارات مولی

تهران: خیابان انقلاب - چهارراه ابوریحان - شماره ۱۱۵۸، تلفن: ۶۶۴۰۹۲۴۳ - نمابر: ۶۶۴۰۰۰۷۹

www.molapub.com • Email: molapub@yahoo.com

لطایف الطوائف • فخرالدین علی صفی

مقدمه، تصحیح و تعلیقات: دکتر حسن نصیری جامی

چاپ اول: ۱۳۹۳ = ۱۴۳۶ • ۵۲۰ نسخه • ۲۵۳/۱
۹۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۹-۰۱۷-۱ ISBN: 978-600-339-017-1

حروفچینی: مشهد، آویژه • لیتوگرافی و چاپ: ایران مصور • صحافی: نوری

کلیه حقوق مربوط به این اثر محفوظ و متعلق به انتشارات مولی است

انتشارات مولی

۳۸۰۰۰۰ ریال

با یاد سخنور و پژوهشگر نامدار معاصر
استاد احمد گلچین معانی (۱۳۷۹ - ۱۳۹۵)

— . . .

شادی همه لطیفه‌گویان صلوات!

فهرست مطالب

اول دفتر پانزده

مقدمه

نوزده - هشتاد و هفت

درباره مؤلف	بیست و یک
نام و نسب و لقب	بیست و یک
از قبيلة عالمان دين	بیست و دو
تولد، جوانی و تحصیل علم	بیست و پنج
سفر و آغاز دوران کمال	بیست و هفت
از دواج با دختر خواجه کلان و هم دامادی با جامی	سی
حبس یکساله شهر هرات و آخرین سفر	سی و دو
بازگشت به هرات و وفات مؤلف	سی و چهار
منزلت اجتماعی و مرتبه فرهنگی و ادبی مؤلف	سی و پنج
مذهب و گرایش های عرفانی مؤلف	سی و هشت
آثار و تألیفات مؤلف	چهل و دو
درباره کتاب لطایف الطوائف	چهل و هفت
زمان و هدف از تألیف	چهل و هفت

نام کتاب.....	چهل و هشت
ساختار و تعداد باب‌ها.....	چهل و نه
اقتباس‌ها و منابع مؤلف.....	پنجاه و چهار
شیوه‌های نقل و اقتباس از منابع.....	شصت
فرازها و فرودهای کتاب لطایف الطوایف.....	شصت و دو
پیشینه طبع و تصحیح کتاب لطایف الطوایف.....	هفتاد و سه
معرفی نسخه‌های تصحیح.....	هفتاد و شش
نکاتی درباره روش تصحیح و تعلیقات.....	هفتاد و نه
- درباره تعلیقات.....	هشتاد و یک
مقدمه مصنف.....	۳

باب اول

در بیان استحباب مزاح و ذکر بعضی از مطایبات پیغمبر - صلی الله علیه -

با صحابه و صحابیات - رضی الله عنهم -

فصل اول: در بیان استحباب مزاح و اثبات آنکه مطایبه از جمله سُنن مرضیه است.....	۸
فصل دوم: در مطایبه آن حضرت با وصی خود - کرم الله وجهه -.....	۱۱
فصل سوم: در مزاح آن حضرت با امام حسن - علیه السلام -.....	۱۴
فصل چهارم: در مزاح آن حضرت با امام حسین - علیه السلام -.....	۱۶
فصل پنجم: در مزاح آن حضرت با مردان صحابه.....	۱۷
فصل ششم: در مزاح و مطایب آن حضرت با کودکان و زنان صحابه.....	۲۰
فصل هفتم: در مزاح و مطایبه صحابه در حضور آن حضرت.....	۲۲
فصل هشتم: در مزاح صحابه با یکدیگر در غیبت آن حضرت.....	۲۴

باب ۲

در ذکر بعضی از نکات شریفه و حکایات لطیفه ائمه معصومین - علیهم السلام -

فصل اول: در ذکر بعضی از کلمات قدسیه و تصرفات به لطیفه.....	۳۱
--	----

فصل دوم: در ذکر بعضی از نکات لطیفه امام حسن - علیه السلام	۳۵
فصل سوم: در ذکر بعضی از کلمات شریفه امام حسین - علیه السلام	۳۷
فصل چهارم: در ذکر بعضی از انفاص نفیسه امام علی سجاد - علیه السلام	۳۹
فصل پنجم: در ذکر بعضی از فواید انفاص امام محمد باقر - علیه السلام	۴۱
فصل ششم: در ذکر بعضی از نکات لطیفه امام جعفر صادق - علیه السلام	۴۴
فصل هفتم: در ذکر شمه‌ای از انفاص متبرکه امام موسی کاظم - علیه السلام	۴۸
فصل هشتم: در ذکر بعضی از کلمات قدسیه امام علی رضا - علیه السلام	۵۲
فصل نهم: در ذکر بعضی از عبارات لطیفه امام محمد تقی - علیه السلام	۵۵
فصل دهم: در ذکر بعضی از اشارات شریفه امام علی نقی - علیه السلام	۵۷
فصل یازدهم: در ذکر بعضی از فواید انفاص شریفه متبرکه	
امام حسن عسکری - علیه السلام	۶۰
فصل دوازدهم: در ذکر بعضی از علامات امام محمد مهدی - علیه السلام	۶۱

باب ۳

در ذکر حکایات لطیفه ملوک و نکات ظریفه سلاطین

فصل اول: در علم و فراست پادشاهان و حدت طبع و ظرافت ایشان در توقیعات	۶۹
فصل دوم: در [ذکر] علو شأن پادشاهان و عزم درست و همت بلند ایشان	۷۲
فصل سوم: در ترک شهوت پرستی ایشان	۷۵
فصل چهارم: در سیاست پادشاهان و غیرت مملکت پناهان	۷۷
فصل پنجم: در تهدید و وعید سلاطین، کارگران دیوان را	۷۹
فصل ششم: در شجاعت و رأی صایب ایشان در دفع ضرر و شکستن دشمن	۸۰
فصل هفتم: در دین‌داری و مسلمانی پادشاهان	۸۳
فصل هشتم: در احترام سلاطین و بزرگان دین دار	۸۵
فصل نهم: در مرحمت و شفقت پادشاهان بر فقیران و دادخواهان	۸۶
فصل دهم: در عفو و اغماض عین ملوک	۸۸

باب ۴

در لطایف اُمرا و مقربان و ظرایف وزرا و ارباب دیوان

- فصل اوّل: در لطایف امرا و مقربان و وزرا نزد پادشاهان ۹۱
- فصل دوم: در لطایف وزرا نسبت به ابنای جنس و عمّال دیوان ۹۷
- فصل سوم: در تعلیم و تهدید وزرا عمّال دیوان را ۱۰۰
- فصل چهارم: در لطایف و نصایح وزرا نسبت به ظالمان و ستم‌کاران ۱۰۴
- فصل پنجم: در لطایف وزرا نسبت به اکابر و افاضل ۱۰۶
- فصل ششم: در لطایف وزرا به دوستان و ارباب حاجات ۱۰۷

باب ۵

در لطایف ادیبان و منشیان و ندیمان و سپاهیان و دلیران در مناظره پادشاهان

- فصل اوّل: در لطایف ادیبان و منشیان ۱۰۹
- فصل دوم: در لطایف ندیمان در مجلس ملوک و حکام ۱۱۱
- فصل سوم: در لطایف سپاهیان و پادشاهان ۱۱۶
- فصل چهارم: در لطایف سپاهیان با سایر مردمان ۱۱۷
- فصل پنجم: در مناظره مردان دلیر با سلاطین و جواب‌های محکم که باز داده‌اند ۱۱۹
- فصل ششم: در مناظره زنان دلیر با سلاطین ۱۲۴

باب ۶

در لطایف اعراب و نکات فصحا و بلغا و ذکر بعضی از حکم و امثال ایشان

- فصل اوّل: [در لطایف اعراب] در مجلس اکابر دین و ملوک و سلاطین ۱۲۸
- فصل دوم: در ظرافت اعراب نسبت به قضات و اهالی و موالی و سایر مردمان ۱۳۷
- فصل سوم: در لطایف متفرقه اعراب از هر باب ۱۴۲
- فصل چهارم: در نکات فصحا و بلغای عرب ۱۴۵
- فصل پنجم: در امثال مشهوره عرب ۱۴۷

باب ۷

در لطایف مشایخ و علما و فضلا و فقها و اصحاب تدکیر

فصل اول: در لطایف و مواعظ مشایخ طریقت و علمای ربّانی- قدس الله تعالی ارواحهم - ...	۱۵۶
فصل دوم: در لطایف علمای رسوم.....	۱۵۹
فصل سوم: در ذکر بعضی از ظرافت‌های مولانا قطب‌الدین علامه که از جمله.....	۱۶۵
فصل چهارم: در ظرافت‌های قضات.....	۱۶۷
فصل پنجم: در ذکر بعضی از فراست‌های قاضی شُریح.....	۱۶۹
فصل ششم: در ذکر فراست‌های قاضی ایاس که از مشاهیر علما و فقهاست.....	۱۷۲
فصل هفتم: در ذکر بعضی از لطایف فقها.....	۱۷۴
فصل هشتم: در ذکر بعضی از ظرافت‌های ناصحان و واعظان.....	۱۷۶

باب ۸

در لطایف حکمای متقدّمین و متأخّرين و حکایات عجیبه اطبا و معبّرين و منجمین

فصل اول: در لطایف و فواید حکمای متقدّمین.....	۱۸۰
فصل دوم: در لطایف و فواید حکمای متأخّرين.....	۱۸۳
فصل سوم: در فواید و لطایفی که حکمای متقدّمین و متأخّرين فرموده‌اند.....	۱۸۵
فصل چهارم: در عجایب معالجات اطبا.....	۱۸۹
فصل پنجم: در معالجه اطبا به طریق ظرافت و مطایبه.....	۱۹۲
فصل ششم: در احکام عجیبه منجمان.....	۱۹۷
فصل هفتم: در تعبیرات غریبه مُعَبّران که در خواب‌های سلاطین کرده‌اند.....	۲۰۰
فصل هشتم: در تعبیرات عجیبه ابن سیرین و غیره.....	۲۰۴

باب ۹

در لطایف شعرا و بدیهه گفتن ایشان در محل‌ها

و ذکر بعضی از عجایب صنایع شعری و غرایب بدایع فکری ایشان

فصل اول: در لطایف شعرا نسبت به سلاطین.....	۲۰۷
--	-----

فصل دوم: در لطایف شعرا نسبت به توانگران و بخیلان	۲۱۱
فصل سوم: در لطایف شعرا و ظرافت‌های ایشان با یکدیگر	۲۱۳
فصل چهارم: در لطایف عارف جام نسبت به طوایف انام و شعرای ایام	۲۱۶
فصل پنجم: در بدیهه گفتن شعرا در حضور سلاطین	۲۲۶
فصل ششم: در بدیهه گفتن وزرا و بدیهه شعرا پیش ایشان	۲۳۹
فصل هفتم: در بدیهه گفتن شعرا با یکدیگر	۲۴۴
فصل هشتم: در بدیهه که عرفا و شعرا در وقت وفات گفته‌اند	۲۵۱
فصل نهم: در عجایب صنایع شعری و غرایب بدایع فکری	۲۵۴

باب ۱۰

در لطایف ظریفان از مردان و زنان

فصل اول: در لطایف ظرفا نسبت به ملوک و سلاطین و حکام	۲۶۸
فصل دوم: در لطایف ظرفا نسبت به سادات و علما و قضات و اهالی و موالی	۲۷۵
فصل سوم: در لطایف ظرفا با ابنای جنس	۲۷۸
فصل چهارم: در لطایف ظرفا با توانگران و بخیلان	۲۸۱
فصل پنجم: در لطایف ظرفا با گران‌جانان و مردم بارد	۲۸۴
فصل ششم: در لطایف ظرفا به مردم قبیح الوجه	۲۹۰
فصل هفتم: در لطایف ظرفا با اعراب	۲۹۲
فصل هشتم: در لطایف ظرفا به سایر مردمان	۲۹۵
فصل نهم: در لطایف متفرقه ظرفا	۳۰۰
فصل دهم: در لطایف ظرفا نسبت به زنان	۳۰۵
فصل یازدهم: در حکایات لطیفه زنان و لطایف متفرقه ایشان	۳۱۱

باب ۱۱

در حکایات و لطایف بخیلان و پرخواران و طفیلیان

فصل اول: در حکایاتی عجیب از سعید بن هارون که به بُخل معروف است	۳۱۶
فصل دوم: در ملاقات و مهمان‌داری بعضی بخیلان مر بعضی را	۳۱۸

۳۲۰	فصل سوم: در لطایف بخیلان و ظرافت ایشان
۳۲۳	فصل چهارم: در لطایف پُرخواران با اقتباس آیات قرآن
۳۲۷	فصل پنجم: در ظرافت پرخواران و طُفیلیان

باب ۱۲

در لطایف طامعان و دزدان و گدایان و کوران و کران

۳۱۳	فصل اول: در ذکر قالب الصخره
۳۳۳	فصل دوم: در ذکر اشعث طماع - که اشهر طامعان عرب است -
۳۳۷	فصل سوم: در لطایف دزدان و حکایات ایشان
۳۴۰	فصل چهارم: در لطایف گدایان و حکایات ایشان
۳۴۲	فصل پنجم: در ذکر گدایی مولانا ارشد واعظ
۳۴۴	فصل ششم: در ذکر گدایی قاضی اُوشی
۳۴۶	فصل هفتم: در لطایف احولان و اعوران
۳۵۰	فصل هشتم: در حکایات کران و گفت و گوی ایشان

باب ۱۳

در لطایف کودکان و غلامان و کنیزکان زیرک و تیزفهم

۳۵۳	فصل اول: در گفتگوی کودکان زیرک در مجالس ملوک
۳۵۶	فصل دوم: در گفتگوی کودکان زیرک در حضور بزرگان
۳۵۹	فصل سوم: در گفتگوی کودکان زیرک نسبت به پدر و مادر
۳۶۲	فصل چهارم: در لطایف غلامان که در حضور پادشاهان واقع شده
۳۶۴	فصل پنجم: در لطایف غلامان با طوایف مردمان
۳۶۶	فصل ششم: در لطایف کنیزکان نزد ملوک
۳۶۹	فصل هفتم: در لطایف کنیزکان با طوایف مردمان

باب ۱۴

در لطایف و حکایات ابلهان و کذابان و مدعیان نبوت و دیوانگان

فصل اول: در ذکر حماقت بعضی ملوک و اولاد ایشان	۳۷۲
فصل دوم: در حکایات لطیف ابلهان	۳۷۵
فصل سوم: در لطایف دروغگویان	۳۸۳
فصل چهارم: در لطایف مدعیان نبوت	۳۸۵
فصل پنجم: در لطایف دیوانگان نسبت به پادشاهان	۳۸۷
فصل ششم: در لطایف دیوانگان نسبت به مقربان سلاطین و بزرگان	۳۸۹
فصل هفتم: در لطایف متفرقه دیوانگان	۳۹۲

تعلیقات و توضیحات

۶۸۴-۳۹۵

فهرست اعلام	۳۶۱
آیات	۶۸۷
اخبار و احادیث/ عربی	۶۹۳
اخبار و احادیث/ فارسی	۶۹۵
اصطلاحات و تعبیرات مهم	۶۹۹
طبقات اجتماعی، قبایل و فرق	۷۱۳
کتاب‌ها	۷۲۲
اعلام / مکان‌ها	۷۲۳
اعلام / اشخاص	۷۲۵
منابع و مأخذ	۷۳۷

اول دفتر

«لطایف الطوایف» فخرالدین علی صفی (۸۶۷-۹۳۹) از آثار دلنشین و مشهور ادب فارسی است؛ اما با همه این شهرت و آوازه، هنوز اثری ست کمتر شناخته شده و آنچنان که باید و شاید به آن پرداخته نشده است؛ شهرتی همراه با ناشناختگی!

می دانیم که این کتاب مجموعه ای از لطایف و ظرافت هاست - و چه بسیار کتاب ها و آثاری چنین! - اما به واقع چه امری سبب ساز این ارجمندی و منزلت ادبی و فرهنگی لطایف الطوایف گردیده؟ پاسخ به این سؤال می تواند بخشی از دلایل گران سنجی و ارجمندی این اثر باشد:

۱. این کتاب نخستین و کهن ترین اثر در ادب فارسی است که با ساختاری عالمانه و منسجم، اختصاصاً به مقوله «مزاح درست» پرداخته و - تیمناً - ابتدا با اقوال و حکایاتی مستند و روشن این مقوله را از نگاه و بیان پیامبر گرامی اسلام (ص) و ائمه معصومین (ع) برشمرده است.

مؤلف ابتدا با بهره از اخبار و احادیث به بحث درباره «مزاح درست» و «استحباب آن» توجه داشته و سپس مطایبات و اقوالی از پیامبر (ص) نقل نموده و در بابتی دیگر نیز «حکایاتی لطیفه و نکاتی شریفه از ائمه معصومین (ع)» - به تفکیک - آورده و حتی به همین ارادت و تیمن، کتاب را به چهارده باب تقسیم کرده است.

۲. این کتاب بر مبنای باور و نگاه «مزاج درست» و طبیعت خردمندانه تدوین و تألیف شده، و طبعاً - در مقایسه با بسیاری از آثار لطایف‌محور - مؤلف در حفظ ادب زبانی بیشتر کوشیده و از رکاکت و استهجان پرهیز نموده است.

۳. این کتاب گنجینه‌ای معتبر از حکایات و لطایف دینی (اسلامی)، عربی و ایرانی به شمار می‌آید. بسیاری از لطایف بنا به نگاه عالمانه و امانتدارانه خود و حکایات این کتاب، مستند و دقیق و بانشان هستند و حتی گاه مؤلف در آغاز بعضی از لطایف به مأخذ و منبع حکایات اشاره کرده است. از این منظر، لطایف الطوایف برای مخاطبانی خاص و البته قابل فهم و بهره برای عامه نگاشته شده و طبعاً از تلقی‌ها و باورهای ادب عامیانه - که به نوبه خود ارجمند و مهم است - فاصله دارد.

۴. از نظر تاریخی نیز این اثر یادگاری مغتنم از حوزه ادبی هرات در قرن دهم به شمار می‌رود. دورانی که هرات پس از جنگ‌ها و گریزها، به دست شاهان صفوی فتح شد و تشیع مذهب رسمی آن سامان و دیگر قلمروهای ایران عصر صفویان اعلام گردید. لطایف الطوایف در طلیعه ادبی این عصر و حوزه تدوین شده است.

اما، ناگفته نماند که شهرت و آوازه لطایف الطوایف در عصر ما بیشتر مرهون کوشش و اهتمام ستودنی روانشاد احمد گلچین معانی (۱۲۹۵ - ۱۳۷۷) است. از آن هنگام که آن روانشاد به تصحیح و چاپ لطایف الطوایف اهتمام نمود (= سال ۱۳۳۶) سالها می‌گذرد و اکنون نزدیک به شصت سال است که این اثر مشهور - با اقبال - در فرهنگ و ادب فارسی به نامی آشنا بدل گردیده است. آن دانشمند روانشاد و پژوهشگر صاحب‌ذوق، خود بر «مغلوط بودن جمیع نسخ» اثر واقف بوده‌اند و چه بسا اگر دست گلچین روزگار مهلتی می‌داد ایشان با بازنگری و اهتمامی دگرباره لطایف الطوایف را با نگاه و چاپی انتقادی عرضه می‌نمودند ولی - به افسوس - که دست روزگار و عمر گلچین تر بود و آن گلچین معانی را چنین مهلتی نداد.

با احترام به نام و تلاش ستودنی آن روانشاد، اکنون پس از گذشت سالها، و نیز پیدا شدن نسخه‌هایی اصیل، کهن و معتبر، هنگام آن رسیده که تصحیح و چاپ انتقادی دیگری از این کتاب عرضه گردد.

با فروتنی، یادآور می‌گردد که مهمترین امتیاز این تصحیح جدید همانا بهره‌گیری از نسخه‌های اصیل و کهن و مقابله آنهاست؛ البته شایان ذکر است که در این تصحیح و مقابله فقط به نسخه‌های کهن و نزدیک به عصر مؤلف بسنده نگردیده و علاوه بر آنها، چاپ سنگی این کتاب (مربوط به بمبئی) و همچنین چاپ روانشاد گلچین معانی با دقت و حوصله مورد توجه و نظر قرار گرفته است. مقابله اولین چاپ سنگی لطایف (در سال ۱۳۱۱ قمری) و در کنار آن طبع مرحوم گلچین معانی (۱۳۳۶ شمسی) بیانگر این نکته است که این اثر در چاپ‌های سنگی و مطبعی امروز تا چه میزان از صورت اولیه فاصله گرفته و مورد تصرف کاتبان و اهل ذوق بوده است.

این تصحیح بر اساس نسخه کتابت سال ۹۹۸ هجری صورت گرفته و صفحه‌شمار آن نیز در متن لحاظ گردیده است. نسخه مذکور در مقایسه با دیگر نسخه‌های موجود علاوه بر تاریخ و قدمت، اصیل‌ترین و معتبرترین ضبط‌ها را داراست، هر چند که در بعضی از افتادگی‌های نسخه و نیز لغزش‌ها و سهوهای کاتب طبعاً صورت دیگر ضبط‌ها و نسخه‌ها ملاک تصحیح قرار گرفته است.

تعلیقات و توضیحات کتاب حاضر نیز می‌تواند برای اهل تحقیق و نظر جالب توجه و بعضاً راهگشا باشد. بسیاری از اصطلاحات مهم و عبارات نادر و نیز اعلام متن در این تعلیقات مورد توجه بوده و برای هر یک توضیحاتی لازم ذکر گردیده است، به‌ویژه آنکه بعضی از این اعلام و اصطلاحات در دایره واژگانی عصر مؤلف و حوزه ادبی و اجتماعی هرات قرار می‌گیرد و از این‌رو می‌تواند در خور توجه و تأمل باشد.

اما مآخذشناسی و ریشه‌یابی حکایات، لطایف، اقوال و اشعار کتاب نیز مورد توجه بوده و بخش مهمی از تعلیقات کتاب را به خود اختصاص داده است. در آغاز این نوشته اشاره شد که لطایف الطوائف گنجینه‌ای معتبر از حکایات و لطایف است، بر همین باور کوشیده شده مأخذ و استناد - تقریباً تمامی - حکایات و لطایف و اقوال مورد توجه قرار گیرد و به اعتبار و استناد آنها در متون و منابع عربی و فارسی و نیز تطوّر و تغییر - و بعضاً تحریف - حکایات و لطایف اشاره شود. مسلماً این بخش و نگاه می‌تواند در همراهی اهل تحقیق و پژوهش سودمند و راهگشا باشد.

ناگفته پیداست که این تصحیح بر مدارِ کوشش، حوصله و صرف لیل و نهار و اسحار عمر بوده است. جمع‌آوری، بررسی و ترجیح نسخه‌ها و مقابلهٔ دقیق آنها و نیز تحقیق و تدوین توضیحات و تعلیقات، خود حدیثی از این راه و عمر رفته است؛ اما در این کوشش به یادگار آن لحظات شیرین و خاطره‌انگیز از همراهی‌ها و همدلی‌هایی نیز بهره برده‌ام که صمیمانه از تمامی آن همراهانِ همدل سپاسگزارم و سرافرازم که این کتاب به همت نشر مولی‌اینک پیش روی شماست.

نیمهٔ شهریور ماه ۱۳۹۳

برابر با خجسته میلاد امام رضا(ع)

مشهد - حسن نصیری جامی